

Nr 49

Av herrar **Börjesson** i Falköping och **Gustavsson** i Alvesta, om förhöjning av vissa livräntor i anledning av yrkesskada m. m.

(Lika lydande med motion nr 41 i Första kammaren)

En bärande princip inom de allmänna socialförsäkringarna är numera att de utgående förmånerna skall vara värdebeständiga. Systemet för den allmänna tilläggs pensioneringen har sålunda en sådan konstruktion, att de utgående pensionerna behåller sitt reella värde. Beträffande folkpensionerna har samma resultat sedan drygt ett tiotal år tillbaka erhållits genom indexreglering, varjämte folkpensionärerna genom särskilda höjningsbeslut erhållit del av de allmänna standardhöjningarna. I fråga om den allmänna sjukförsäkringen företogs vid 1962 års riksdag en revision av sjukpenningsskalan och en höjning av grundsjukpenningens belopp, som bl. a. innebar en anpassning till den allmänna inkomstutvecklingen.

Även beträffande livräntor som utgår enligt olika författningar avseende ersättning för invaliditet som inträffat till följd av olycksfall eller yrkesskada i arbete eller skada under militärtjänstgöring etc. företogs en omreglering vid 1962 års riksdag (prop. nr 119, statsutskottets utl. nr 127, andra lagutskottets utl. nr 25, riksdagens skrivelser nr 295 och 310). Invalidlivräntor till personer under 67 år med minst 20 procents invaliditet och till äldre personer med minst 30 procents invaliditet samt efterlevandelivräntor dels till änkor och änklingar under 67 år, dels till barn och föräldrar, höjdes med 30 procent om skadan inträffat före 1955, med 20 procent om skadan inträffat 1955 eller 1956 och med 10 procent om skadan inträffat 1957—1959. 1955 genomfördes en liknande omreglering, men grundad på en uppräknig av den s. k. medelarbetsförtjänsten. I stort sett samma krav på invaliditetsgrad som vid 1962 års omreglering, d. v. s. 20 resp. 30 procents invaliditet, gällde också vid denna omreglering. Tidigare har vid flera olika tillfällen företagits motsvarande omregleringar av ifrågavarande livräntor, av vilka de äldsta utgår enligt 1901 års lag angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbetet. Syftet har med dessa omregleringar varit att hålla de utgående livräntorna i paritet med de allmänna inkomstökningarna, inbegripet nominella ökningarna till följd av penningvärdets fall. En genomgående princip synes dock ha varit att personer med relativt låg nedläggning av arbetsförmågan i likhet med omregleringarna 1955 och 1962 inte erhållit någon förbättring.

En följd av den ordning som sålunda tillämpats är givetvis att personer med

mindre nedsättning av arbetsförmågan inte erhållit någon kompensation för penningvärdets fall eller någon förhöjning av livräntorna som motsvarar de allmänna standardförbättringarna. Det rättmätiga i en sådan ordning kan ifrågasättas, särskilt med hänsyn till att det nutida socialförsäkringssystemet genomgående har värdebeständiga förmåner. Det kan visserligen sägas att den mindre nedsättningen av arbetsförmågan i allmänhet inte medför något inkomstbortfall av betydelse. Detta kan möjligen anföras som ett motiv för att vederbörande inte med skäl kan göra anspråk på att livränteförmånen skall hållas i paritet med de allmänna standardförbättringarna, men det kan knappast tagas till försvar för den minskning av livräntornas reella värde, som blivit följden av penningvärdets fall. Enligt vår mening måste det anses högst rimligt att åsyftade livräntor uppräknats i den omfattning som motsvaras av penningvärdeförsämringen, så att de återfår sitt ursprungliga reella värde. Vi föreslår att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag i detta syfte.

Men hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande sådan uppräknings av i motionen åsyftade livräntor, som ej tidigare uppräknats i den omfattning som motsvaras av penningvärdets fall, att livräntorna återfår sitt ursprungliga reella värde.

Stockholm den 16 januari 1964

Bengt Börjesson
i Falköping

Rune Gustavsson
i Alvesta
